

Camins de pedra

PLA DE MOSORRO (1,6 km.) 30 min.

Quan visiteu el Pla de Mosorro coneixereu com la tècnica de la pedra en sec s'ha utilitzat per a la ramaderia. Podreu admirar els seus murs i interpretar com s'han construït, entrar a les cases per a contemplar els seus sostres i aljubs. Durant el passeig també descobrireu comptadors, gateres, corrals i tindreu l'oportunitat d'endinsar-vos en un assagador on, tal vegada, trobeu un pastor amb la seua rabera que vos contarà com, des de fa segles, traslladaven el bestiar per aquests camins infinits.

LA PARRETA (4 km.) 1h 30 min.

L'itinerari de la Parreta vos submergirà en un bosc de carrasques i roures. Sota la seua ombra els vilafranquins i les vilafranquines van desenvolupar activitats tradicionals per a treure profit a la muntanya. És un recorregut a través de bancals, finques i camins ramaders, envaïts per l'abundant vegetació que va mantindre moltes famílies. Un paisatge en el qual, fins no fa molt de temps, se sentia el ressò de les destrals treballant.

LES VIRTUTS (1,6 km.) 40 min.

En la visita a les Virtuts podreu descobrir la bellesa d'un paisatge agrícola d'altres temps, amb colors propis i diferents als del Pla de Mosorro. El recorregut vos durà per un antic camí ramader o "caletxa". Si pugueu pels bancals podreu observar com es conreaven cereals i patates; i potser sota alguna carrasca, o si obriu alguna portera, pugueu escoltar encara alguns cants de batre que vos arribaran des del passat.

MUSEU de la PEDRA en SEC VILAFRANCA

Aquest espai museogràfic és un homenatge del poble de Vilafranca a la seua gent, que amb pedres va transformar el paisatge en un verdader monument a l'esforç i al treball.

Carrer Sant Roc, 1 - 12150 Vilafranca
Tel. (+34) 964 44 14 32
E-mail. vilafranca@touristinfo.net

www.pedraensec.es

Pedra per a tot

A tota la comarca Els Ports, però especialment a Vilafranca, els seus habitants van lluitar per a dominar les pedres, un recurs natural gairebé inesgotable, accessible i tan noble com difícil de treballar.

L'arquitectura de la pedra en sec és el patrimoni cultural que ens van deixar els nostres avantpassats, l'expressió d'una forma de vida anterior, amb unes característiques pròpies, marcades per la climatologia i l'orografia d'esta comarca muntanyosa.

Per augmentar la superfície i la qualitat del terreny cultivable, ací sempre ha segut necessari treure pedra i posar terra. Amb la pedra, l'enginy i les seues mans, els vilafranquins (artesans anònims - agricultors i pastors) van fer centenars, tal vegada milers de quilòmetres de parets de pedra en sec per a separar finques cultivades dels camins (assegadors i "caletxes"), també van alçar més d'un miler de casetes i totes les construccions per a l'aprofitament de l'aigua en èpoques de sequera.

En definitiva, aquestes edificacions, integrades en un medi físic y ecològic de gran valor paisatgístic i ecològic, van crear un territori construït i modificat sàviament per la intervenció humana.

La tècnica constructiva de la pedra en sec, tradicional a Xipre, Croàcia, Eslovènia, Espanya, França, Grècia, Itàlia i Suïssa, s'ha declarat Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat per la UNESCO en 2018.

La tècnica de la pedra en sec

El treball de la pedra en sec consisteix en la col·locació d'unes pedres a sobre de les altres, sense cap tipus d'argamassa, procurant aconseguir els següents objectius: estabilitat, funcionalitat i estètica. La norma del bon paredador diu que tota pedra ha d'estar damunt de dos pedres i n'ha de tenir dos al damunt.

La pedra no necessita ferramentes molt complexes per al seu tractament. L'home primitiu ja construïa amb ella els seus primers estris de caça. Ara bé, sí que requereix molt de treball i paciència per a assolir bons resultats.

Un museu del paisatge

Per tal de preservar aquest llegat i posar-lo en valor, l'Ajuntament de Vilafranca va crear la Col·lecció Museogràfica del Museu de la Pedra en Sec l'any 2006.

Este espai museogràfic, situat en el pis superior de la Llotja medieval del segle XIV, permet als visitants conèixer el món de l'arquitectura de la pedra en sec, la seua tècnica i els seus usos, a partir d'un recorregut per panells, maquetes i recreacions. A més, també dona l'oportunitat de gaudir d'una de les vistes més privilegiades de tota la Vega.

De totes maneres, aquest Museu va més enllà dels límits físics de l'edifici; vol donar les ferramentes per a interpretar el paisatge ple de pedra i per a comprendre l'esforç de veïns i veïnes de Vilafranca per a subsistir en aquestes terres. Hi ha tres itineraris que mostren els diferents usos de la tècnica de la pedra en sec en funció d'activitats econòmiques concretes.

